

กระบวนการงานควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท ได้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ จากสถิติในระบบรายงานข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่รัฐกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงได้ดำเนินการประเมินในกระบวนการควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) เพื่อเป็นการเน้นย้ำในการปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใสเป็นธรรมในการปฏิบัติราชการรวม ทั้งเห็นควรต้องปรับปรุงกลไกการทำงาน และสร้างมาตรการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท จึงทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในกระบวนการงานควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)

๑. การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อกระบวนการ/โครงการ ควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)

ชื่อหน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประเภทความเสี่ยง ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ผู้รับผิดชอบ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท

Know Factor	ความเสี่ยง ทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรณีการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงต่อการทุจริต	
		Know Factor	Unknown factor
๑	หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัดทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	✓	
๒	ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งมอบหมายตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็นผู้ดำเนินการแทน	✓	
๓	ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง	✓	

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

 สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

 สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่าง

ปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

 สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

 สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัดทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ			✓	
ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล๊อครหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่ง มอบหมายตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็นผู้ดำเนินการแทน			✓	
ผู้มีสิทธิในการปลดล๊อครหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง			✓	

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๕ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูงมาก

ระดับ ๔ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตต่ำ

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตต่ำ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๕ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรงมาก

ระดับ ๔ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้ ในระดับไม่รุนแรง

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางที่ ๓ ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	
ควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)	การเบิกจ่ายเงินในระบบการ ~ บริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)	หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	๓	๔	๑๒	สูง
		ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งมอบหมายตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็นผู้ดำเนินการแทน	๓	๔	๑๒	สูง
		ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง	๓	๔	๑๒	สูง

๔. การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน ระดับความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงของหน่วยงาน ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในขั้นตอนนี้หน่วยงานต้องมีข้อมูลว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีมาตรการป้องกัน หรือควบคุม ความเสี่ยงอะไรบ้างในการเตรียมการก่อนลงมือประเมิน จึงจะทำให้การประเมินคุณภาพการจัดการควบคุม ความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน		
		ดี	พอใช้	อ่อน
๑	หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแล และควบคุม การปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ		X	
๒	ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล็อก รหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งมอบหมาย ตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็นผู้ดำเนินการแทน			X
๓	ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง		X	

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากประสิทธิผลหรือคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงที่มีอยู่ในปัจจุบันเรื่องที่ทำกรประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแลและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัดทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	พอใช้		พอใช้	
ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่ง	พอใช้		พอใช้	

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	ประสิทธิภาพ การควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
มอบหมายตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็น ผู้ดำเนินการแทน				
ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านใน ระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยัง บัญชีธนาคารของตนเอง	พอใช้		พอใช้	

๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมาตรการนั้นยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้ โดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้ มาตรการ หมายถึง วิธีการทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่ตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนบังคับใช้ต่อไป

